

Beogradsko Novine

Br. 334.

BEOGRAD, srijeda 5. decembra 1917.

Godina III.

Ratni izvještaji.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 4. decembra.

Talijansko bojište:

Topnička se vatra mjestimice pojačala; veće su borbe djelatnosti izostale.

Istočno bojište:

Juče su poslije podne započeli pregovori o primirju na ruskom frontu.

Arbanija:

Nelzmijenjeno.

Načelnik glavnog stožera.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 4. decembra.

Zapadno bojište:

Front prijestolonasljednika Ruprechta bavarskog:

Na flandrijskom frontu se pojačala vatra u podne od Poelkappa i Gheluvelta do velike žestine. S nekoliko navala je napadala engleska pješadija sjeverno od Gheluvelta. U vatri protiv napadom je protivnik odbijen. U sjevernom odsjeku bojišta kod Cambrai a topnička djelatnost je bila između Inchaya i Bourlona prolazno živana. Manje mjesne borbe su uspješno tekle. U južnim odsjecima vodjene su preko dan žestoke borbe između Macouinga i druma, koji od Perona vodi Cambrai. Naše čete, neumorne u nasratljima s ručnim granatama i bajonetom, otele su Englezima d'jelove rovova, koje su oni uporno branili. Uzaludno je neprijatelj pokušavao, da ih ponovo vrati. Badenske čete osvojile su selo La Vaequerie i održale ga uprkos nekolikim engleskim protivnapadima. Zarobili smo više od 500 neprijateljskih vojnika.

Front njemačkog prijestolonasljednika:

Na Allette i obostrano Mase, pri Živahnjoj izvidničkoj djelatnosti, vatra je bila s vremenem na vrijeme Živahna.

Istočno bojište:

Otpočeli su pregovori o primirju na ruskom frontu.

Mačedonsko bojište:

Nema ničeg osobitog.

Talijansko bojište:

Pri dobrom vidiku topnička djelatnost na pojedinim odsjecima je bila Živahnija nego li prošlog dana.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Podlistak.

Dvanaesta sočanska bitka.

(Po zvaničnim izvještajima).

Već u početku ove godine, od prijike pod kraj mjeseca januara, vodili su se pregovori između njemačke vojne uprave i austro-ugarskog vojnog vodstva, kojima je bila svrha: zajednička navala na Italiju. Ovi pregovori nastavljeni su u mnogo ozbiljnijoj formi mjeseca avgusta, kada se bila izjavljena zajednička rusko-rumunjska ofenziva i kada se vidjelo, da englesko-francuski napadi na zapadnom frontu ne mogu slomiti otpornu snagu njemačkih vojski. Austro-ugarski vojni glavni stožer izradio je cijelu operacionu osnovu, poslije čega se odmah pristupilo izvodjenju samog preuzeća, a to je bilo početkom mjeseca septembra.

Danas kada austro-ugarske vojske i njemačke divizije stote na rijeci Piave, spremne da u zgodan čas nastave svoje operacije, može se govoriti u javnosti o pripremama i toku prošlih borbi, koje su se završile sudobnosnim slomom talijanskih vojski i koje su poznate pod imenom dvanaesta bitka na Soči.

Na talijanskom sočanskom frontu u širinu od 50 do 60 kilometara stajalo je oko 45 divizija, to jest tri petine cijele talijanske vojske. Talijanski front bio je izvanredno jak na kraškoj visoravni, na visoravni Banjšica i kod Sv. Križa, dok su talijanske čete

Cambralska bitka.

Poslije ubočajene bubnjarske vatrenje između Arrasa i St. Quentin-a preduzeće 20. novembra mnogobrojne engleske pješačke mase u gustom poretku žestok juriš u pravcu Cambrai-a, dok je jednovremeno kod Riencourta i Vendhuille-a došlo do slabijih naleta. Napad je potpomagan mnogobrojnim oklopnim automobilima, od kojih su duže većina izrešetani metlci ostali na bojištu. Kao što je gotovo uvijek bilo u takvim borbama, Englez su postigli izvjesan početni uspjeh, uspevši da pregaze prednje njemačke položaje, u kojima je bilo samo slabih njemačkih snaga i da na juriš zauzmu mjesto Graincourt i Marcoing, koja leže u samoj borbenoj oblasti. No tada odmah stupiš u borbu njemačke rezerve i u prihvatinu položajima zadražaše engleski nalet. Tine je skrhan engleski napad. Sutradan Englez su u Bourlona od Cambrail-a produžile svojim naletima, pri čemu je opet bila odredjena velika množina oklopnih automobila kao potpora nastupajućoj pješadiji. Uspjeh je bio još neznačajan nego li prethodnoga dana, jer su njemački topništvo i njemačke mašinske puške strašno proredile napadače redove, a oni, koji je zdravi protrošaše vatrom brisan prostor, nali su Šaka njemačkim rezervama, koji ih odbacuju i satrvena vatrom. U toku svoje protivofenzive Nijemci su do sada zarobili više od 6000 Englez i zadobili su preko 100 topova i isto toliko mašinskih pušaka.

U cambralskoj bitci opet se sjajno pokazala okušanja taktika rovovskog rata, štoviše i austro-ugarske čete u toku posljednjih bitki za odbranu sočanskog fronta tako primjerno primjenjivale, naime elastično ugibanje borbenih redova u natrag radi privremenog napuštanja dijelova fronta razorenih borbujarskom vatrom, da bi poslijepozivne rezerve izvršile protivnapad. No u toku borbi, koja se koljebala čas na jednu, čas na drugu stranu, razvilo se pokretni rat, koji prema posljednjim izvještajima još nije zaključen, a u čijem su toku Nijemci već prigrabili inicijativu u svoje ruke, pa time propisuju protivniku, što ima da radi. Englez u cambralskom bitkom, koju su oni izazvali, nisu

zauzmu ma šta više od ono malo zemljišta, što su ga bili zauzeli u prvom naletu; ovo se najbolje vidi po tome, da se kako u njemačkim, tako u engleskim izvještajima neprestano pominju sve ista mesta i šume. 28. novembra najzad se borba stišala. Engleska pješadija bila je sustala, pa je prva riječ opet vodila topništvo, pri čemu su teški engleski topovi naročito žestinom tukli grad Cambrai, koji je toliko bogat gradjevinskim znamenitostima. Zatim je 29. novembra nanovo otpočela bitka, u kojoj su Englez napali njemačke položaje zapadno od Bourlona, pa su uz teške gubitke odbijeni, da bi poslijepozivne rezerve izvršile protivnapad, u čijem su toku prodri i između Moenvresa i Bourlona kao i između Fontainea i Lafolle-a, te odbacili protivnika do sela Graincourta, Anneuxa i Cantalanga. Drugi jedan njemački nalet krenuo je s obje strane sela Banteuxa, u pravcu sa Schelde; i ovdje su probijeni prvi neprijateljski redovi i zauzeta sela Gonnelle i Villers Guislain. Uzaludne su bile velike žrtve, što su ih prinosili Englez, da bi povratili izgubljene položaje. Tomi su prilikom u pravcu iz sela Epehy-a opet krenuli u napad indijsku konjicu, koja je, kao što se razumije, satrvena vatrom. U toku svoje protivofenzive Nijemci su do sada zarobili više od 6000 Englez i zadobili su preko 100 topova i isto toliko mašinskih pušaka.

U cambralskoj bitci opet se sjajno pokazala okušanja taktika rovovskog rata, štoviše i austro-ugarske čete u toku posljednjih bitki za odbranu sočanskog fronta tako primjerno primjenjivale, naime elastično ugibanje borbenih redova u natrag radi privremenog napuštanja dijelova fronta razorenih borbujarskom vatrom, da bi poslijepozivne rezerve izvršile protivnapad. No u toku borbi, koja se koljebala čas na jednu, čas na drugu stranu, razvilo se pokretni rat, koji prema posljednjim izvještajima još nije zaključen, a u čijem su toku Nijemci već prigrabili inicijativu u svoje ruke, pa time propisuju protivniku, što ima da radi. Englez u cambralskom bitkom, koju su oni izazvali, nisu

postigli svoj cilj, da žestokom ofenzivom na zapadnom bojištu spase Talijane od pritska središnjih vlasti, a da pri tome jednovremeno probiju i pokrenu njemačke borbe redove, ne bi li dostigli do njima toliko mirske njemačke podmorničke baze na flandrijskoj obali, već su na protiv pretrpeli krvav poraz.

Otvaranje Austro-ugarskih delegacija.

Prijestona beseda Niegova Veličanstva cara i kralja Karla.

Kb. Beč, 4. decembra.

Danas su na svečan način otvorene delegacije. Na govor grofa Kuhnen-Hédervárya car i kralj je odgovorio ovom prijestonom besedom:

"Od kako sam Božjom milošću stupio na prijesto Mojih predaka, danas su se prvi put skupile delegacije radi rješavanja zadataka, koji ih čekaju. Uvjerenje o nepokoljivoj vjernosti i odanosti, koje ste Mi vi, gospodo, danas iskazali, primam s punim zadovoljstvom i izjavljujem vam blagodarnim srcem Moj kraljevski pozdrav. Prije kratkog vremena se navršila godišnjica, kada je Svemogućemu bilo ugodno, da k sebi pozove Mogu užvišenog pretka. Pokojni vladac je u gorkim i veselim časovima puna dva čovječja vječka upravljao sudbinom svojih naroda bezprimjernim samoproglašivanjem i neuromornim radom. Neka je blagoslovena njegova uspomena. Sijedi car i kralj, čija je najtoplja želja bila, da svoj život može posvetiti djelu mira, nije tražio zavodu, koja potresa svijet u temeljima njegovim. Teškim srcem, ali nepokoljivoj pouzdanjem u požrtvovanost svojih naroda i moć monarhije on je primio rukavice zavade, kad je vido, da je borba postala neizbjegljiva. Odusevljeni odrek, na koji je poključi vrhovnog ratnog zapovjednika našao u svima krajnjima naše drage otadžbine, na najsjajniji je način opravdao njegovu pouzdanje. Sjajni uspjesi naše pobedonosne vojske, odvažnost naše flote proizmaju nas patriotskim ponosom. Za ovo prije svega blagosodarimo Bogu Svemogućem, ali se s tugom sjećamo i onih hrabrih boraca, koji su u borbi za našsvjetlu blagu radi zaštite domaće grude žrtvovali svoje zdravlje, pa i svol život za prijesto i otadžbinu. Mnogobrojna djela junaka i bezuslovni odricanje, koja smo u vremenu više od tri godine

mogli zapaziti, kako kod hrabrih boracih četa, tako i u nadčovječanskim radu u pozadini, osiguravaju tim junacima časno mjesto u domu slave naše otadžbine. Ne manjeg sačešća uzimamo Mi u žalosnoj sudbinu onih mnogih hiljada, kojima je rat otrgao oca, muža, jedinu potporu, a bledjivo se obraća naš pogled na one sažaljenja dostojne, koji su, odagnani sa svoga ognjišta, morali za otadžbinu žrtvovati svu svoju tekovinu. Svi oni neka budu uvjereni, da će oni biti Naša prva brig. Kao što u teškim vremenima nijesmo znali za oklevanje, tako isto smo smijemo sad, kada se izgled za budućnost razvedrava, u sviesnom samoograničenju pretjerivali mjeru u onom što se može postići i što bi nama godilo. Poslike sjajne odbrane položaje Naše moći. Mi smo i sad, kao što smo bili i prije, gotovi da zaključimo častan mir, kojim se osiguravaju uslovi opstanaka monarhije. S tim mislim i pridržavajući se postojano politike, koju smo poveli od stupanja Našeg na vladu, Mi smo radosnim zadovoljstvom pozdravili velikodusni korak Njegove Svetosti pape, koji je sebi postavio za svrhu izmirenje zavadićnih strana. Tako i u buduću, na osnovu prava koje Nam ustav daje, nećemo propustiti ni jednu priliku, da ovim borbama, punim žrtava, mnogobrojnim bijedama, koje rat sobom donosi, što prije učinimo kraj. U duhu tih namjera Naša je zajednička vlast Izjavila gotovost, da se odazove pozivu ruske vlade i da se pristupi pregovorima za opšti mir. Neka bise izlio blagoslov Svemoćnoga na ovo djelo mira i povratio narodima Evrope izmirenje i uzajamno povjerenje! Teško iskušani ruski narod, koji je kao prvi od Naših protivnika gotov, da se odazove našem pozivu za mir, može biti uvjeren, da Mi iskreno želimo, da uspostavimo ranije prijateljsko-susjedne odnose prema njemu. S druge strane Mi moramo kao našu najsjetljivu dužnost smatrati, da mi č, koji su nam turili u ruke gramizivi, otmičarski susjedi, u ovu za budućnost monarhije odlučujući borbe ne položimo prije, dok se Naši protivnici nesumnjivo ne odreknu svojih bezumnih smjerova o podijeli i nastojanju. Mi hoćemo da ostanemo gospodari u svome domu."

Sjajno osvjeđeni savez s njemačkom državom, čijeg sam užvišenog vladaca imao prilike nedavno da poz-

Primirje na cijelom ruskom frontu. 360.000 ruskih vojnika ostavilo bojište. — Američko približavanje Rusiji. — Duhonjin mrtav.

Izlaze: dnevno u Jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Pojedini brojevi:

U Beograd i u crkvima započednuti
ad. i kr. 600 za boje i stapske polte...
6 halera
U Hrvatskoj-Stvari, Bosni-Hercegovini i
Dalmaciji po cijeni od... 10 halera
Izvez ovog područja po cijeni od... 12 halera

Oglas po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje preplate Toplički vanaš broj 21. Telefon broj 23.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon br. 248.

Mjeseca pratplata:

U Beograd i u crkvima započednuti
ad. i kr. 600 za boje i stapske polte...
6 halera

U Hrvatskoj-Stvari, Bosni-Hercegovini i
Dalmaciji 10 halera

U ostalim krajevima Austro-ugarske monarhije 12 halera

U inozemstvu 15 halera

Uz ovog područja po cijeni od 12 halera

dravim kao svoga gosta, dobio je prije kratkog vremena slavnu potvrdu pobijedonosnim pohodom na jugozapadu. S naprednim bugarskim narodom vezuju nas najbolji bratski odnosi. To zasvjeđočavaju Moji česti saštanci s kraljem Ferdinandom. Pružilo Nam se nekoliko prilika, da se divimo tradicionalnom junaštvu turskih boraca u zajedničkom radu s Našim četama. Pouzdano se nadamo, da Nama tjesno vezana otomanska država ide u susret periodu novog cvjetanja i osiguranog razvijanja. Učvršćenje naših odnosa prema neutralnim državama biće nam prva težnja, a mi im dugujemo iskrenu blagodarnost za njihov čovječni rad u korist naših ratnih zaobljenika.

Gospodo! Prijedlozi, koji će vam biti podnijeti, među kojima se po običaju nalaze i oni, koji se tiču Bosne i Hercegovine, zahtijevaju mnogo od vašeg patriotizma. Pouzdano se nadamo, da čete im vi pristupiti uobičajenom ozbiljnošću, rukovodjeni pomirljivim duhom i željom vam uspešan rad, na blago Naše ljubljene otadžbine".

Pregovori za primirje i mir.

Rusko izaslanstvo u glavnom stanu savezničke istočne vojske.

Pregovori sa opunomoćnicima njemačke, austro-ugarske, bugarske i turske vojske.

Kb. Beč, 4. decembra.

Javljuju nam iz glavnog stana štampe:

Rusko izaslanstvo pozdravio je jučer maršal vojvoda Leopold bavarski kraljikom govorom, poslijegdje čega su započeli pregovori pod predsjedanjem načelnika glavnog stožera generala Hoffmanna, a uz sudjelovanje opunomoćnika vojnih vodstva austro-ugarske, bugarske i turske vojske.

Nov poziv Trockoga zastupnicima sporazumnih sila.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Rotterdam, 4. decembra.

Iz Petrograda se javlja: Trockij je saopštio zastupnicima sporazumnih sila, da je Njemačka voljna da na svima frontovima stupi u pregovore, da bi se postigao demokratski mir. On pita, da li savezne sile žele da prisustvuju pregovorima, koji su u nedjelju već otpočeli.

Krilenko u Petrogradu.

Dnevna zapovijest vojski i floti.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Bern, 4. decembra.

Po jednoj Havasovoj vijesti vratio se Kriljenko u Petrograd, pošto je posjetio sjeverni front. On je objavio dnevnu zapovijest vojski i floti, gdje daje računa o pregovorima za primirje, te daje naredbu, da se obustavi paljba na svima frontovima, ali da se površi način na kojem će se primirje uvelikoj mjeri postići.

Američka lukavost.

Muzevni odgovor Trockoga.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Berlin, 4. decembra.

Wolfsoff ured javlja: Ruska radio-telegrafска stanica Carskoje Selo poslala je 2. decembra ovaj telegram: Juče je Johnson, načelnik ameri-

berdov, a skoro zatim zauzet je Tržić (Monfalcone). Soča je bila nabučala, a svi prijelazi bili su prekinuti.

Kod Majnice provali su lovići 11. poljsko-lovačkog bataljuna pod vodstvom majora Moesarya preko goruće a mesta na zapadnu obalu rijeke Soče i zauzele su u prvom naletu brdo Fortin. Talijansko vojno vodstvo, sigurno jer nije moglo da pregleda cijeli položaj i jer je Cadorna za ove dvije i po godine rata naučio samo da „pobjeduje“, okljivalo je nepojmljivo dugi, da isprazni svoje položaje na donjoj Soči i da blagovremeno spasi, što se spasiti da. Prema izjavama zarobljenika, a i iz zaplijenjenih se spisa vidi, da ni najviši časnici kod vojske vojvode od Aoste nisu imali ni pojma, što se događa kod druge talijanske vojske pod zapovjedništvom generala Capela. Pa i onda, kada je već bilo naredjeno odstupanje, varali su časnici svoje vojnike, da su smrženi i da se samo ide u zimski logor.

28. oktobra zapala je zadača hrvatske vojske, da prve sočanske vojske pod zapovjedništvom baruna Boroevića, da stome očajni otpor talijana na Podgori, u području Oslavije, na Sabotinu i na Koradi. Na 29. oktobra zauzele su najistureni pukovi Belovu, a medju njima dijelovi austro-ugarske I. divizije zauzele su poslije ogorčene borbe Udine, glavni grad Furlanije, u kojem je prije bio glavni stan talijanskog kralja Viktora Emanuela i generala grofa Cadorne. Vojska generala pl. Belova Jurija je najvećom brzinom prema zapadu, Tagliamentu, gornji pred solom razbijene dijelove talijanske vojske generala Capela, dok su prešli dijelovi ove vojske sudarili se sa komorom vojske vojvode od Aoste, koja se

kanske misije posjetio druga Trockoga u Smolnjom Institutu. General je izjavio, da momentano ne može govoriti u ime američke vlade, pošto članovi savjeta narodnih povjerenika još nisu priznati. Ali je on ipak došao, da nadoveze pregovore, pročisti položaj i ukloni nesporazume. General Johnson se raspitivao, da li nova vlada želi, da operiše zajedno sa svojim saveznicima. On misli, da će saveznici 2. decembra jedva moći sudjelovati u pregovorima. Drug Trockij dao mu je sva objašnjenja o politici savjeta u borbi za opšti mir. Jednu okolnost je povjerenik sa spoljne poslove naročito naglasio, i to javno postupanje sa predstojecim ugovorima. Saveznici mogu pratiti sve faze mirovih pregovora, te po tome i priključiti se u kom kasnijem stadiju pregovora. General Johnson je pitao, da li ovaj odgovor može javiti svojoj vlasti i najposlje je izjavio: „Prošlo je vrijeme protesta i prijetnje protiv članova savjeta, ako je to vrijeme nopravljeno“. Dalje je pitao general, da li se narod drži izjava o dogadjajima u međuvremenu (o protestu pripadnika američke vojne misije). Drug Trockij: „Formalnost tih prilika nije od značaja i riješena je izjavom generala, da je vrijeđeno prijetnje i protest protiv članova savjeta prošlo“.

Amerika ne će odgovoriti na Trockovu ljevu notu.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Bern, 4. decembra.

„Matin“ javlja iz New-Yorka: Vlada Sjedinjenih Država neće odgovoriti na notu Trockoga, nego će samo potvrditi da je notu primila.

Cijela ruska vojska za mir.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Bern, 4. decembra.

Bernski „Bund“ javlja: Svi ruski pukovi ponovo su se izjavili za mir, takođe i sibirski čete, kao one koje su se u svoje vrijeme na Seretu uporno opirale.

Rotterdam, 4. decembra.

„Times“ javlja iz Petrograda, da su sve ruske četne jedinice prihvatile prijedlog o primirju.

Ukrajinski vojnici vratili se kućama.

Köln, 4. decembra.

„Kölnische Zeitung“ javlja iz Haparande: Naredba boljševika o primirju za primirje imala je za posljedicu to, što je 360.000 ukrajinskih vojnika napustilo front.

„Matin“ se tješi.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Bern, 4. decembra.

„Matin“ piše: Mi moramo rat nastaviti, čak iako otpadne rusku pomoć. Odgovorne vodje saveznika predviđeli su ove teškoće. Vojne vodje moraju svoje napore uvesti, a zemlje sporazuma moraju svoje žrtve povisiti. Dolazi pitanje, kako će Njemačka upotrijebiti zarobljenike, koji će biti oslobođeni time, što Rusija otpada.

Skrumne želje.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“)

Bern, 4. decembra.

„Tempo“ i „Figaro“ smatraju, da je protest kadijeta protiv primirja bezuspješan. Sve, što sporazumno se sada mogu željeti to je, da se što je moguće dalje odloži zaseban mir, da bi središnje vlasti mogle što je moguće docnije raspolažati sa svojim zarobljenicima u Rusiji.

Bern, 4. decembra.

„Tempo“ i „Figaro“ smatraju, da je protest kadijeta protiv primirja bezuspješan. Sve, što sporazumno se sada mogu željeti to je, da se što je moguće dalje odloži zaseban mir, da bi središnje vlasti mogle što je moguće docnije raspolažati sa svojim zarobljenicima u Rusiji.

Buchanan oboljeo.

Kb. Amsterdam, 4. decembra.

„Algemeen Handelsblad“ donosi vijest „Daily Chronicle“, da

povlačila u divljem bijegu duž obale Jadranskoga mora.

Cete vojske vojvoda od Aoste mnogo su bile zaostale, pa ih Belovljeva vojska, koja je nadirala u pravcu željezničke pruge Udine-Codrije, na mnogo mjestu obišla. Svi furlanski drumovi stižu se u ono malo mostova na Tagliamentu, a to je još više zamrsilo klupko onih četa i komore, koji su se povlačili prema zapadu, pa je na kraju dovelo talijanske vojske do nove i još strašnije katastrofe, nego što je bila ona na Soči. Kad je Belovljeva vojska stigla u Codrije, okrenuli su neki njeni dijelovi prema jugu, gdje su u isto vrijeme nadirale uz morsku obalu divizije baruna Borojevića i na taj su način bili Talijani optokljeni i prisiljeni, da se bore sa svim stranama, pa su se na posljeku moralni predati zajedno sa cijelim svojim topništvom i komorom. Ovdje je zaborabljeno oko 60.000 talijanskih vojnika, a to je bilo posljednjih dana mjeseca oktobra. Evo ovako je izgledao i završio se mnogo slavljeni i „vjeki“ umazak vojske vojvode od Aoste, koga su sporazumno novitne sebi na utjehu toliko slavile.

Dok se na taj način u frulskoj ravni izvršila sudbina talijanske vojske, prešle su na 1. novembra austro-ugarske i njemačke divizije preko Tagliamenta, a pukovi generala Kraussa izvršili su u gorju južno od fellske doline dijelu, koja im samo služi način. Na taj način u ovoj oblasti našlo je na vrlo velike potreške, jer je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam dana izgubili su Talijani sve, što su mnogom krvlju izvojevali kroz punih sedam dana. U ovo kratko vrijeme izgubio je neprijatelj u zarođenjima blizu 300.000 vojnika i preko 1500 topova, a uz to neizmjeren ratni materijal i hrana, što se do dana danasnja još nije dalo pravo ocijeniti. Za osam d

Grad i okolica.

Dnevni kalendar.

Danas je srijeda 5. decembra, po strom 22. novembra. — Rimokatolički: Sava opat; pravoslavni: apostol Filimon. Beogradski orlovi u zimskom pozorištu prije Boulevard: Početak predstave u 8.30 uveče.

Kinematografi: Vojni kino u Kralja Milana ulici 56 (Koloseum); U 6 sati uveče predstava za vojnike, a u 8.30 sati uveče predstava za časnike. — C. i k. građanski kino na Terazijama br. 27 (Paris): U 6 sati uveče predstava za građanstvo.

Noćna služba u ljekarnama: U sedmici od 2. do ukupno 8. decembra obavljajuće noćnu službu u Beogradu ove ljekarne: I. rejon: Kuščavac, Knežev Spomenik; II. rejon: Viktorović, Terazije 28; III. rejon: Prendić, Kralja Aleksa, dra ul. 64.

Istoriski kalendar.

Na današnji dan, 5. decembra 1757. god. bila se jedna od najkrvavijih bitaka u sedmogodišnjem ratu između Austrijanaca i pruskog kralja Friedericha II. — bitka na Leuthenu u Šleskoj. Austrijskom vojskom komandovan je đečev carice Marije Terezije, vojvoda Karlo Lotariški, a Prusima sam kralj Friedrich. Dugo se kolebala očajna borba. Naročito se strahovit boj razvio oko utvrđenog leuthenskog seoskog groblja, dok ga naizad Prusi ne zauzele. U prvi mrak naredio je vojvoda Karlo odstupanje, a Prusi su bili toliko iznajreni, da nisu bili u stanju, poći za njime. Leuthenska bitka stala je i jednu i drugu stranu velikih žrtava u mrtvim i ranjenim. — 5. decembra 1791. g. umro je u Beču Wolfgang Amadeus Mozart, jedan od najslavnijih komponista svih vremena. Mozart je rođen 27. januara 1756. god. u Salzburgu. Još kao dijete pokazivao je u pravom smislu te rječi virtuoznost na glasoviru, te je zajedno sa svojim ocem kao „čudotvorno dijete“ priredjivao koncerte. Imao je priliku i da svira pred caricom Marijom Terezijom, koja je bila očarana njegovom nevjerojatnom umjetnošću. Docnije postaje nadbiskupski direktor muzike u Salzburgu. Pošto se 1781. god. pojavi njegovo muzičko djelo „Idomeno“, došao je u Beč, gdje je 1789. godine postao carski dvorski komponista. 1781. god. bio se oženio Konstancom Weberovom. Mozart je doveo njemačku operu do savremene visine i dao je nov oblik komičnoj operi. Od njegovih većih djela pominjemo samo: „Od vodjenje iz Seraja“, „Figarova svadba“, „Don Juan“, „Così fan tutte“, „Carabona frula“ i t. d., a pored toga bezbroj simfonija, violinskih sola, glasovirske koncerata, misa, sonata. Poznata je dirljiva istorija njegovog divnog „requieima“ („zadužnice“), koju je komponovao po poručbi nekog njezinu nepoznatog čovjeka, koji nije htio da kaže ime, i u koju je užlio naročiti trud, videći, da će mu to biti posljednje djelo, pošto je osjećao, da mu se bliži smrt. „Ovu zadužnicu pišem sam sebi“, govorio je, a tako je i bilo. Na današnji dan 1791. god. umro je genijalni muzičar u najboljem dobu života, 37. godini. — 5. decembra 1825. god. rođena je u Arnstadt u njemačka romantičarka, naročito omiljena među omladinom, Evgenija John, poznata pod svojim književnim imenom Marlitt. Od njenih mnogobrojnih romana pominjemo „Goldelse“, „Das Geheimnis der alten Mamsell“ („Tajna stare gospodinje“). Umrla je 1887. god. — 5. decembra 1835. god. umro je u Sirakuza na Siciliji njemački pjesnik August grof Plate. — 5. decembra 1870. god. dokle se vrijeme njemačko-francuskog rata umro je u Puy-s-u francuski romantičar Aleksandar Dumas otac, pisac „Grofa Monte Christo“, „Triju musketara“ i tolikih drugih romana. O njemu smo već u više maha govorili.

neš, — i sa svim se izgubio. Da, ona me pogleda jednim očim, odlučnim pogledom pravo u oči, od koga sav uzdržat. Šta je trebao da znači sad od jednom takav pogled. To ne beše više onaj pogled do malo čas.

Ne, to je bio pogled uvredjenog, koji traži zadovoljenja.

Malo duže posmatrala me je zažarenim pogledom, ozbiljna, ali u isto vreme i žalosna lica; zatim klonu, pbesi mi se o vrat duboko uzdahne pa prošapta: „Ah! Kako sam se bojala; strelja sam, all... sad, sve je bada va. Bože! Prvi poljubac.“

Ah. Kako je tad bila zlatna. Kako sam je tada voleo kad je to šaptalo, još i sad uvek kao da čujem njene reči: kako sam se bojala... Prigrilm je čvrše oko viklog pasa i požurimo, jer vazduh postajaše sve hladniji, i časnovnik je odmicao.

... Već se lepo vide u daljinu sve-illike koje svako veće osvetljavaju varoš, — kao bube svetlaci — a što smo više odmicali, t. j. primicati se varoš, divale su sve krupnije i jasnije. Sad smo baš na raskrsnici tri velika nast-

U mjesto pomena — za beogradsku sirotinju.

Gospodja Mica Gavrilović, u mjesto četrdesetodnevног pomena svojih e-kvri Smiljani Gavrilović, položila je sirotinskom odjelenju opštine grada Beograda svatu od 60.—kruna, kao svoj prilog za pomaganje beogradske sirotinje.

Dobrovoljni prilog.

Društvo Crvenoga Krsta u c. i k. VGG/S. primilo je sa najvećom zahvalnošću od gospode Danice i dra Marka T. Leka prof., 100 kruna, da su podigli medj nevoljnim za pokoj duše njihovog sina dra Tome M. Leka, biv. sanit. kapetana I. klase, upravnika VI reze vne bolnice u Valjevu, gde je preminuo 27. juna (10. jula) 1915. i tamo saranjen, a 3. decembra 1917. prenet u porodžnu grobnicu u Beogradu.

Poziva se.

Telefonskinja g-djica Draga Vučić je da se javi radi primanja novca gospodinu generalu Šećoviću, Beograd, Takovska ul. 14.

Traži se.

G-dja Dana Krstić, biv. činovnik administracije Radničkih Novina, da se javi g. Borivoju Nikoliću, Genf 10 pradier, Hotel l' Univers, ili Društvo Crvenoga Krsta u c. i k. VGG/S. u Beogradu, Simina ul. 21.

Prilozi za vojni fond udovica i siročadi.

Za vojni fond udovica i siročadi darovali su dalje (poslijednji je iskaz objavljen na 18. septembra): Mjesna međa, Beograd, K 64.—; major Rudolf Chromek (obraćun) K 1258.00; okružno zapovjedništvo Sabac K 10.—; pričuvna bolnica „Brčko“ (prinosi članova) K 15.—; major Safranek (prinosi koncerta Tkaličić-Gruš) K 300.—; gđa Risaković-Stepan K 24.06; vojno građ. odjeljenje, Beograd, K 78.80; pionerska plivačka škola K 1298.99; pionerska plivačka škola (ponovno) K 626.70; stozerno odjeljenje (prihod simf. n. kog k. koncerta) K 3000.—; predsjedničko odjeljenje vojne gospodarstvene uprave u Valjevu (obraćun) K 150.36; St. f. H. g. y. e. s. K 200.—; gđa Risaković-Stepan K 14.52; poručnik Kovacs K 20.—; stožerno odjeljenje (prihod simf. n. kog koncerta) K 3007.40; vojno građ. odjeljenje, Beograd, K 81.40. — Umožjava se, da se eventualni ispravci uprave i postaviti vojnog fonda udovica i siročadi u Beogradu, Terazije br. 4.

Pomažite beogradsku sirotinju starim odjelom i obućom.

Sirotinski odjelenje opštine grada Beograda ovim putem obraća se milbom imućnjem stanovništvu grada Beograda da ga pomogne starim odjelom i obućom, koje bi se razdalo siromašnim gradjanima u Beogradu.

Prilozi za „Materinsko Udruženje“.

Prilikom slave u Materinskom Udruženju stigli su ovom društvu ovi prilozi: Od srpskog „Crvenog Krsta“ u Zenici K 601.65; okružni zapovjednik pukovnik Knežić K 100; okružni zapovjednik potpukovnik Crevalo 100 K; načelnik finansijskog odjeljenja pl. Pavlinović 100 K; gđa Leposava Biba 20 K; gđa Zorka Lazarević 10 K; gđa Živković 10 K; gđa Filipović 10 K; gđa Radošević 10 K; gđa Belić 5 K; gđa Stana Bogićević 5 K; gđa Sofija Arangović 4 K; gđica Kokanović poklonila je djeci jedan kolač s orasima. Materinsko Udruženje svim ovim plemenitim darovateljima najtoplijije zahvaljuje. Dalje se prilozi s najvećom blagodarnošću prima-

pa, koji se odvajaju od glavnog druma u tri razna pravca, za obližnja sela Istevaroši.

Do naših ušiju dopirala je laska tunjjava lokomotive, sve bliže i bliže. Zasvetliše dva fenjera rasipajući svetlost u napred, i silnom brzinom promatrače ispred naših očiju — veliko crno telo, brekajući pod silnim teretom, odbacujući vrelu paru od sebe, koja za čas zamagli celu okolinu.

U jedan mah smo zastali oboje. Posmatrali smo divnu sliku prirode.

Nasip željezničke pruge za nekoliko metara izdignut, preko koga su lako leteli točkovi osvetljenih vagona.

strahovitom brzinom, jasnom lupom i tutnjavom, koja se postepeno gubila u daljinu. A nekoliko stotina metara nešto u desno, žuborina je tih voda Sava prelivajući se u sve dugine boje spram svetlosti gorućih fenjera, koji su osvetljavali obalu.

... Ona se naže kmeni, uhvati me ispod ruke, — i poljubi me. Zatim me silno povuče. Sad smo trčali. Kad smo došli do kuće, meni se učini, da tek što smo se okreplili, a gle! ono smo već u dvorištu njenе kuće.

Zadovoljna ovom pohvalom, ljepeška služavka hitro nastavi pričanje:

„Dakle, odmah sam pomisli, da između ove nepoznate dame i našega gospodina mora da ima nečega, pa se s toga odlučih, da prisluškujem na vratima“.

ju kod nadupravitelja spomenutog Udruženja, barunice Ite Lang (Knez Mihajlova ulica 33, II. sprat).

Časnička predstava u c. i k. vojnom kinematografu.

Danas je u c. i k. vojnom kinematografu u Kraju Milana ulici br. 56 (Koloseum) u 8.30 sati uveče časnička predstava. Program je vrlo lijep i obilan. Medju njim prikazuje se potresna drama u 4 čina „Sablast u domu Katarova“.

Snijeg.

U nedjelju poslije podne imadjusnojake kise s podnošljivom temperaturom. Uveče nastade pljusak, koji se preko noći pretvor u snijeg, pri čem je u zoru u ponedjeljak tempeatura pala ispod nule. Snijeg, koji bješće pokrio krovove i visove oko Beograda, nije se ni juče otopio, pošto je sunce samo juče prije podne za kratko vrijeme predio kroz oblak, ne imajući vremena da razvije svoju snagu. Tako je temperatura juče cijelog dana bila ispod nule, dosigavši jedva visinu od -0.7 C. — Lijepi jeseni dani, koji su još vrlo povoljno djelovali na rastenje usjeva, kada su konačno završeni, jer se držanje temperature i jača vetrina prije mladog mjeseca teško može očekivati. A dondje će biti kraj decembra, te se za to vrijeme možemo nadati vrednim hladnim danima.

Fond za udovice i siročade u Beogradu.

Kapelan Karl Enkelhardt, dosadašnji zasluzni rukovalac i po tave c. k. austrijskog fonda za računice udovice i siročade dobio je drugo opremljenje, a na njegovo mjesto postavljen je major Jovan Sturm. Osnivač ispostave, g. Josip Boksenbaum ostaje i daje kao šef organizacije i tehnički savjetnik u djelstvu. Zvanje predsjednikovice ureda i blagajničko povjereno je kćeri ovdajnjeg holandskog konzula, gospodjici Fridi Rapaportovoj.

Čuvajte hlijebne karte.

U posljednje vrijeme ponavljaju se vrlo često slučajevi, pri kojima se hlijebne karte gube ili na drugi način upropasčavaju zbog čega dolazi, da se građanstvo obraća molbama za izdavanje duplikata hlijebnih karata.

Skreće se pažnja građanstvu: da se duplikati hlijebnih karata u opšte ne mogu izdavati, te s toga treba obrati najbržljiviju pažnju na čuvanje istih. Naročito ne treba ih davati u ruke nedorašnjim djeci, ili ostarjelim ljudima, koja obično iste izgubile ili tature, ili ih čak i ukradu.

Hlijebne karte treba najbržljivije čuvati.

Javna prodaja.

Po odluci statutarinskog suda izložće se javnoj prodaji danas 5. decembra u 9 sati prije podne zaostavština pok. Ljubice Jovanović, u njenoj stanu u Ratarskoj ulici broj 2, na koju se pozivaju svi kupci.

Tarifa za dimnjičare.

Za dimnjičarske poslove vlasni su gradjanski dimnjari da naplaćuju od gradjanskog stanovništa: za jedno čišćenje bez obzira na visinu 40 helera, za štednjak u privatnim stanovima 40 helera, za štednjak u gostionicama 1 kruna, za gvozdene peći sa sulundarima do 3 m. dužine 40 helera, za peći od šlovače zajedno sa lijepljenjem 3 kruna, za čišćenje dimnjaka zapaljivanjem od komada 2 kruna, za ostale poslove po godbi.

A. Grin:

TAJANSTVENA OTMICA.

(Nastavak.)

„Nije, kosa joj je bila crna, a oči grawe. Nisam još nikada bila vidjela u našoj kući, ali ona je govorila sa gđom. Daniels kao da su oni stari poznanici, a ja sam čula, da je čak pozvala domaćicu da joj dodje u posjetu, da bi malo porazgovarali o minulim vremenima. Gđa. Daniels kanda se nije ni najmanje radovala posjeti, jer se držala grđano rezervirano. Dok su one razgovarale još u predobjelu, došao je kuća g. Black. On reče gospodini nekoliko učitih riječi, pa je poslijede odvede u sobu, dok je gđa. Daniels zvjerala za njima, da bi poslije najzad kao malnita pobegla.“

„Da čudnog i tajanstvenog doživljaja“, kao malo rugajući se dobaci Hill.

„Dobro, ako mi ne vjerujete, niko me ne tjera da van pričam“, u vrijedjeno dogovori Fanny.

„Ta nemojte biti dijete, pričajte sam“, stade se izvinjavati policajac. „Znam vas kao pametnu i pouzdanu djevojku, kojoj čovjek slobodno može vjerovati.“

Zadovoljna ovom pohvalom, ljepeška služavka hitro nastavi pričanje:

„Dakle, odmah sam pomisli, da između ove nepoznate dame i našega gospodina mora da ima nečega, pa se s toga odlučih, da prisluškujem na vratima“.

Ona malo zastade, jer se bila sva zduvala, pa zatim nastavi: „Prvo z čuh, kašo ona radosno uviknu: „Gle! Zar je to još kod vas? E, ako je tako, ona sva kako češće mislite na mene, nego što tvrdite!“ Nisam mogla razumjeti, na što je to mislila gospodja, ali sam čula, kako on prodje sobom a kako se ona naje-dare trže, dok joj je on s'ao nešto šapatom govoriti, i to toliko tih, da ni am paš nista mogla razumjeti. Ona nekako puta glasno uzdahnu, a rekla ih da je čak i plakala, pa najzad uzviku: „Dosta, ako Boga znate, ne govorite više! O, kako li je strašna pomisa, da je naša kuća, jedna od najuglednijih po odcicu u cijeloj zemlji, u vazi sa nekim zločinom! O, Holmane, kako ste mogli tako što učiniti? Kako je to mog obiti?... Da, da“, završi Fanny svoj izještaj, baš je tako rekla, ja sam čula riječ po riječ.“

„A što joj je odozvao g. Black?“

„Ne znam, jer se nisam usudjivala, da još dalje prisluškujem.“

Pošto je devoj

Razne vijesti.**Samo je još nega trebal!**

"B. T." doznaće iz Lugana, da Milanski listovi javljaju, da na talijanskem frontu očekuju dolazak bivšeg predsjednika S. Država Roosevelt, za koga se sprema upravo kraljevski doček. Kako li će ta posjeta obradovati "junaka" d'Anunzi-a!

"Crni" sumpor.

Već u dva meksička sumporna rudnika našlo se ponovo crnog sumpora. U početku se nije znalo, otkud sumpor na ta boja, naročito zato, što se u starijoj hemijskoj književnosti spominje neka naročita vrsta crnog sumpora. Međutim je sada upravni zavoda za hemijsku tehnologiju, na tehničkoj visokoj školi u Breslavi, profesor B. Neumann, dokazao u "Zeitschrift für angewandten Chemie", da crni sumpor — odnosno nekakva crna vrsta sumpora u opšte ne postoji. Stvaranje "crnog sumpora" — o kom govorio ranije autor — (Magnus, Knapp i dr.), nastaje priljanjem sumporta sa ugljenikom ili metalnim sulfidima, ako se ovi nalaze u tom sloju.

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar retka (70 mm široko) staje 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje Kruna 4
Mali oglašnik: Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

ZUBNI-ATELJE**J. SIDVERCA**

DIPLOMIRANI DENTIST
Beograd, Kralj Milana ul. 57,
specijalista za vještacke zube
u zlatu i kaučku po najboljoj
američkoj metodi. Izrađa soldine. Materijal najbolje
kakovće. Prima od 8—12
1—2—6 sati po podne. 941

ZUBNI LIKAR
CHRISTINA ORLUŠIĆ
Beograd, Terazije br. 9.
1. sprat.

Ord. od 8—12 prije podne.
1 od 2—6 postje podne.
Vještacki zubi u zlatu i kaučku,
sve vrste plombe, va-
ljenje zuba bez bola. — Ije-
nenje i čišćenje zuba. 34031-1

Doktor

Milivoje G. Čermanović
specijalista za kožne i vene-
čne bolesti prima Kralja A-
leksandra ul. br. 84. 1—3 po-
dne. Prima Matapova
ul. br. 88. 5—6 u veću sati
1—7 u veće muške. 34138-1

Dr. Rafailo Margulis
ardinira za unutrašnje bolesti
od 11/2—3 sata. Presele se u
novi stan Vuka Karadžića ul.
br. 12. ugao Knez Mihajlova
ul. 34142-1

Kupovine i prodaje.

Ustavljeni žalosti
prodaje se potpuno nova gar-
nitura „pete“ od Hise. Vidje-
li od 2—4 sata Kralja Milana
ul. 49. 1. sprat. 34121-2

Imam na prodaju Dasaka od
veličine 3. metara pa na više,
kao i flase od 1/2 litara. Lju-
bicu Čavić. Veliki trg broj 8.
do katake Rajića. 34139-2

Namještenja.

Gospodjica
te čestite porodice potrebna je
radnji Dusana Todorovića. Stu-
piti može odmah. Javiti se
čestno Todoroviću od 9 sati do
12 prije podne. 34137-3

Služba
koja zna kuhati traži se u
dobru kuću. Plata dobra. Upitati
u Bitolijskoj ul. 72. 84148-3

Potrebuju Je
dobra kuhatica koja će poma-
gati i po sobama. Bitolijska
ul. 18. 34148-3

Učitelj igranja
Traži se elegantan provokasti
učitelj igranja. Upitati u re-
dakciji pod „učitelj igranja“
34152-3

Mindju služavku i momak
potrebni su odmah. Javiti se
Kolarčeva ul. 9. 1. sprat.
34145-3

Stanovi.

Trži se
od 1. januara, mebliran stan
za 3 sobe, sobe za mlade,
kuine, po mogućtvu i kupatilom. Ponude administraciji
ovog lista pod „Wohnung 651.“
998-4

Pod kroviju
zasebna kuća 6 odjeljenja, samo
60 kruna mjesecu. Studenič-
ka 44. 34080-4

Kako se zadobiju mušterije.
Zajedno sa hlijebnim kartama, ko-
je su sada uvedene u Francuskoj, od-
redjena je i neka vrsta prilike kupo-
vine. To znači, da svaki ko hoće da
kupuje hlijeb, mora se prijaviti kod jed-
nog izvjesnog hlijebara, kod koga mo-
ra kupovati sve doble, dok, ne budu
izdavane nove karte. Pariski hlijeb je
već poodavno tako loš, kako se samo
može zamisliti, ali sad je tako odlične
kvalitete, kako je to bilo još u lijepo
predratno doba. Ali to nije samo slu-
čajno. Gospoda hlijebari trude se, da
zadobiju što više mušterija. Obratno
Parizlije su opet došli do uvjerenja, da
kupac nema manju vrijednost nego il
prodavac, a gospoda hlijebari da su naj-
posljive zato tu, da posluže mušterije, a
ne drugo. I Bog zna, da je dobar hlijeb
uvjet bolji, nego loš, pa makar čast
čestitava samu nekoliko dana!

Geraldina Farrar — kao diva za film.

U Sjedinjenim Državama sada je
obična pojava, ako se osnuju naročita
društva za izdavanje jednog jednog fil-
ma. Tako n. pr. za film drame „Jeanne
D'Arc“, — koja ima da se naskoro daje
u Stockholmu i opisuje cijeli život dje-
vice Orleanke, konstituisano je društvo

„Cardinal Film-Corporation“. Ovo je
društvo trebalo čitavo pola godine samo
za pripremu i probe ovog orijaškog fil-
ma. Samih troškova bilo je na pola mil-
iona dolara, što je razumljivo, kad se
zna da je sudjelovalo 17.000 ljudi. Tvr-
de, da je sve izvedeno naročito isto-
rijskom tačnošću, što se opet odnoси na
više mušterija. Glavnu ulogu predstavlja
Geraldina Farrar, koja je stvorila odličnu
sliku djevice. Film je davan u Nju-
jorku pola godine dvaput dnevno u jed-
nom velikom pozorištu pred rasprodano-
m kucu. Pojetina sjedišta su stala
po dva dolara.

**Junačka sturt kraja ruandskog u Nje-
mačkoj Istočnoj Africi.**

Prema izvještajima misijskih pi-
sama, što su sada stigla u Njemačku,
doznaemo, da je poglavica Ruande,
kralj Msinga, pa u borbama pri po-
vlačenju njemačkih junačkih četa u
njemačkoj istočnoj Africi. Kako se
čini, ovaj kralj je uvučen u afričanske
bojeve iako je u početku želio da
ostane neutralan, koliko to može biti.
On je od njemačke uprave dobio pri-
stanak, da Belgijance — koji su upra-
vilo uklizili u Ruandu — što bolje pre-
dusreta, koliko godi može, samo da

svoj zemlji uštedi strahote rata. U
svom dopisu, na belgijskog komandan-
ta izjavio je, da će njegovo držanje
zavistiti od toga, da je Belgijanci po-
štitili njegovu zemlju ili će je pusti-
ti i stoku ubijati, kao i da belgijski
vojnici ne čine „nikakva zla“ crnim
ženama. Kad se sad javlja, da je on u
zajednici sa Njemačkom pao, to znači,
da se Belgijanci nijesu obzirali na po-
godbe crnoga poglavice, i da je ovaj
uslijed toga prešao na stranu njemač-
kih boraca. Kralj Msinga je vladao nad
narodom od 2 milijuna i imao je sje-
dište u Njansi. On je neobično cijenio
Nijemce i svakom je zgodom hvalio
njemačku istonjubivost. Ovo je na-
glasio i u onom svom dopisu, na bel-
gijskom komandantu, koji smo naprijed
menuli.

On, onaj cilinder.

„B. Z. a. M.“ donosi: „Bio jedan
vojnik, koji se poslje dvo-
godišnjeg rata vratio kući bolestan i ra-
njen. Kad je opet ozdravio i začelio, da
domovinu posluži u svom privatnom po-
zivu, kao inžinjer, morao je opet tražiti
svoje gradnjanske odjelje. Slučajno na-
đao se u njemu, da je bio visok, nelijepa oblika, i on
mislio, da je odavna mrtav...“

ga u šali metnu na glavu. Ali kad ga
je njegova žena ugledala, ona povje-
ćala je Božje, čoveče, kako to
ugledaš! Ali kako samo čovjek može
biti ružan u takovom šeširu! Prosto ne
mogu da to gledam. Kako sam te samo
mogla voljeti sa tim smiješnim sulunda-
rom na glavi! Sva sreća, da su ti še-
širi izšli iz mode.

Inač pravo, odgovori ratnik, i ne-
ni se ova stvar čini ružna.
S tim rijčima metnu na crni svile-
ni sulundar na stolicu i rukujut s e-
de na-nj. Trenutak poslije cilindar se
pod priliskom sroza a muž i žena se
slatko nasmejaju ovoj „harmonici za po-
greb“ koja nije ničim ličila solidnom Še-
širu. Muž je za tim kucu sebi okrugao
šešir i mekan filc, a vrijeme je prolazilo.

Jednog dana, došavši kući sa po-
spu čovjek svoju ženu, koju se upravo
vratila od modisnje, rijeđe stoji
šešir i mekan filc, a vrijeme je prolazilo.

Vidi samo, reče ona veselo, kako
mi lijepo stoji moj novi zimski šešir!
On nije vjerovao svojim očima: na
plavoj kosi njegove žene šešir se čini
sjajni, sumorni, kruti i smješniji nego
šešir — njegov cilindar, za koga je on
mislio, da je odavna mrtav...

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar retka (70 mm široko) staje 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje Kruna 4
Mali oglašnik: Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

Dvije sobe.

kulinja, šupa, podrum i sve
ostale udobnosti izdaju se od-
mah pod krovju u ulici Miloš
Veliki 69. 34133 4

Izdaje se

soba sa namještajem. Izgled
na ulici. Nemanjina br. 40.
34140-4

Soba čista

Hljepo namještena, izdaje se u
blizini guvernermane. Upitati
u administraciju lista pod „Stan“
34147-4

Razno.

Porodica
Milutina Dobrića
učitelja iz Adžinovca da se
javi. Persida Nikolić učiteljici
u Užicu radi prijema novca.
A. 2804-5

KORESPONDENCIJA.

Jurić Dragoljub, Konavac (kelner) iz Soko Banje, izvještava
svolu svoju porodicu, rodbinu i poznake, da je živi i zdrav
i moli za što brži izvještaj, jer do danas nije dobio nikavih
vijesti, ma da ne prestane po-
tići. Sada se nalazi u Hor-
neguu pošta Preding, kod Gra-
za, Austrija.

Jovanu Premoviću, Gene-
va, da dostaviti Mlivojan La-
zarević, Geneva. Molim do-
stavite ovaj oglas mome sinu
Petrui A. Kneževiću, jer odka-
do dobili vašu kartu kao i iz-
vještaj o njegovome zdravlju
ne dobili više nikakova izvje-
štaja o njemu, te mnogo bri-
zno. Molim da mi istim putem
izvještite. Pozdrav od svilju
Andra Kneževića, Beograd, Ca-
rigradsku ul. 23. 34108-8

ODOBREN OD C. I. K. GUBERNIJE

SRPSKI ĐEPNI

KALENDAR

1918

IZDANJE ŠTAMPARIJE I RADIONICE KLIŠEA

VILJEMA KUNA

Beograd, Obiličev-Vijenac 35.

Stampar dirlicom i latinicom u dve boje sa intere-
santnim tekstom, raznim tablicama i t. d.

GLAVNE PRODAJE:

Marić i Jančić — Beograd, Knez Mihajlova 25.
Antonijević i Čuković " " 21.
Kosta V. Iljić " " Kralj Milana 7.
Solomona K. Koena " " Knez Mihajlova 24.
Solomona Mešulama " " Terzija 6.
Stamparija VILJEMA KUNA " " Obiličev vjenac 35.

Trgovima u unutrašnjosti skrećem pažnju da od-
mah učine porudžbine, pošto se kalendar brzo
rasprodaje. 991

BEogrADSKI OREFUM

(PRIJE BOULEVARD).

Ulasz sa strane Zmajeve ulice.

DANAS, U 8 I PO SATI U VEĆE

VELIKA PREDSTAVA

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moj sin Života Ačimović
radnik na željeznicu, nije mi
se nikako javio. Molim pro-
nadjite ga, da li je živi i zdrav.
Radovan Ačimović iz Krušev-
ca, okrug beogradski. 34112-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moi sin Života Ačimović
radnik na željeznicu, nije mi
se nikako javio. Molim pro-
nadjite ga, da li je živi i zdrav.
Radovan Ačimović iz Krušev-
ca, okrug beogradski. 34112-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moi sin Života Ačimović
radnik na željeznicu, nije mi
se nikako javio. Molim pro-
nadjite ga, da li je živi i zdrav.
Radovan Ačimović iz Krušev-
ca, okrug beogradski. 34112-8

Jovanu Premoviću, Gene-
va. Moi sin Života Ačimović
radnik na željeznicu, nije mi
se nikako javio. Mol